

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 954 95 93,

УТВЪРЖДАВАМ:
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА БАБХ:

/д-р ЙОРДАН ВОЙНОВ/

МЕТОДИЧЕСКИ НАСОКИ
ЗА ВЪВЕЖДАНЕТО НА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА
В БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

Град София Юни 2011 г

СЪДЪРЖАНИЕ

	страница
I. ЗАЩО Е ВАЖНО ДА СЕ УПРАВЛЯВАТ РИСКОВЕТЕ	3
II. КАКВО ДА ПРЕДПРИЕМАТ РЪКОВОДИТЕЛИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ	4
1. Идентифициране на риска	6
2. Анализ и оценка на идентифицираните рискове	7
3. Документиране	8
4. Реакция на рисковете	8
5. Мониторинг и докладване	9
III. ПРИЛАГАНЕ НА НАСОКИТЕ	11

Въведение

Законът за финансово управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС) поставя изисквания към ръководителите на организациите от публичния сектор да идентифицират, оценяват и управляват рисковете, застрашаващи постигане целите на организациите. Те отговарят за разработването на стратегия за управлението на риска, която се актуализира на всеки три години.

Методическите насоки са предназначени да подпомогнат ръководството при въвеждането на системи за управление на риска, както и при въвеждането на стратегия за управление на риска на Българската агенция за безопасност на храните /БАБХ/, като организация, разпореждаща се с бюджетни средства.

Цел на насоките

Настоящите насоки се създават с цел да се избегнат отчетени в други бюджетни организации проблемите при прилагане изискванията на закона по отношение процеса по управление на риска.

Насоките имат за цел да подпомогнат изпълнителния директор на БАБХ, който носи отговорност за процеса по управление на риска. Те имат препоръчителен характер и представляват само базата, минималните изисквания, които могат да бъдат развити и разширени.

Съдържание на насоките

В документа са описани:

- ползите от ефективно организирания процес по управление на рисковете;
- какво е необходимо да предприемат ръководителите за управление на рисковете;
- отделните фази от този процес (идентифициране, анализ и оценка, реакция на риска, мониторинг и докладване);
- стъпките, които ръководителите, служителите с ръководни функции и всички останали служители на БАБХ, е необходимо да предприемат за прилагането на настоящите насоки.

Управлението на риска е непрекъснато развиващ се процес, затова тези насоки, както и всички процедури и документи, разработени на тяхна основа, също ще се нуждаят от последващо развитие и актуализация.

I. ЗАЩО Е ВАЖНО ДА СЕ УПРАВЛЯВАТ РИСКОВЕТЕ

Съгласно параграф 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗФУКПС „**риска е събитие, което ще повлияе върху постигане целите на организацията. Рискът се измерва с неговия ефект и с вероятността на настъпването му**”.

При осъществяване на дейността и изпълнение на функциите си БАБХ е възможно да се сблъсква с рискове (потенциални събития), които могат да затруднят дейността ѝ. Възникването на подобни събития, в случаите, когато те не са били предвидени и оценени, принуждава ръководителите да предприемат мерки, а понякога - и да разходват значителни по размер публични средства за премахване на последиците от тях.

Самият процес по управлението на риска е описан по следния начин в чл. 12, ал. 2 от ЗФУКПС:

„Управлението на риска включва идентифициране, оценяване и контролиране на потенциални събития или ситуации, които могат да повлияят негативно върху постигане целите на организацията, и е предназначено да даде разумна увереност, че целите ще бъдат постигнати.“

Процесът по управление на риска би следвало да е съобразен със стратегическите и оперативните цели. Тъй като външните и вътрешните условия, в които БАБХ функционира, както и целите на агенцията, могат да се променят, управлението на риска също е динамичен процес. Той е част от цялостното управление на агенцията и би трябвало да се осъществява от всички нейни йерархични нива (структури и разпоредители с бюджетни кредити от по-ниска степен).

Всяка дейност съдържа риск, който се нарича **присъщ риск**. Целта на управлението на риска е да намали вероятността от настъпването на потенциалното събитие и неговото негативно влияние. Намаляването на вероятността и влиянието се постига чрез избора на подходящи реакции на риска. След предприемане на конкретни действия (реакция на риска) продължава да съществува риск, който се нарича **остатъчен риск**, и по същество изразява факта, че рискът не може да бъде премахнат изцяло. Отговорност на ръководителите е да решат дали равнището на остатъчния риск е приемливо за съответната организация или е необходимо да бъдат предприети допълнителни действия за неговото намаляване. Предназначението на процеса по управление на риска е да даде разумна увереност, че целите на организацията ще бъдат постигнати.

Въвеждането на управление на рисковете ще осигури на ръководителите достатъчно предварителна информация за потенциалните събития, застрашаващи целите и за възможните методи за намаляване на негативното им влияние и вероятността от настъпването им.

II. КАКВО ДА ПРЕДПРИЕМАТ РЪКОВОДИТЕЛИТЕ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ В СИСТЕМАТА НА БАБХ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Основните изисквания, които поставя ЗФУКПС към ръководителите, са те да възприемат управлението на риска като ключова дейност, допринасяща за постигане целите на организациите, които ръководят, да документират решенията/действията, които са предприели за управление на идентифицираните рискове и да осигурят периодичен преглед на процеса, с оглед неговата актуалност.

Определяне на целите

Ежегодно всяка една организация, главно при изготвянето на проекта на бюджет за следващата година, определя целите, дейностите и резултатите, които трябва да бъдат постигнати. Колкото по-ясно са определени целите на организацията, толкова по-лесно могат да бъдат идентифицирани рисковете, които могат да застрашат тяхното постигане.

Дефинираните цели на организацията създават условия за управление на рисковете.

Отговорности на ръководителя на организацията по управление на риска

За да бъдат постигнати целите на дадена организация, ръководителят ѝ трябва да има функциониращ механизъм, чрез който да реагира на събитията, способни да попречат или затруднят постигането на тези цели. Няколко са основните стъпки, които е необходимо да се предприемат:

- Да се извърши анализ на основните цели на организацията и на свързаните с тях дейности и да се идентифицират съществените рискове, които могат да затруднят изпълнението им;
- Да се оценят идентифицираните рискове, с цел определяне на потенциалното им влияние и вероятността от тяхното настъпване;
- Да се вземе решение относно стъпките, които да се предприемат, за да се намали влиянието и вероятността от настъпването на тези рискове (реакция на риска) до приемливо ниво (т.е. остатъчният риск)
- Да се осигури отразяването на рисковете, на резултатите от извършените по управление на риска действия, сроковете, в които действията ще бъдат предприети и отговорните лица в специален документ - риск-регистър, както и да се подсигури неговото редовно актуализиране;
- Да се установи дали след прилагането на избраната реакция, рискът е бил намален до приемливо за организацията равнище и ако е необходимо да се изберат подходящи допълнителни действия;
- Да се наблюдава управлението на риска непрекъснато на всеки един етап, като част от общия процес на управление, заедно с текущите промени, които могат да повлияят на целите или на възможността те да бъдат постигнати, за да придобие увереност, че процесът по управление на риска е ефективен и ефикасен;
- Да се извършва преглед на процесите по управление на риска **поне веднъж годишно**, включително на риск-регистъра и предприетите действия за намаляване на рисковете.

Утвърждаване на стратегия за управление на риска

За да подпомогне въвеждането на процес по управление на риска в организацията, е необходимо ръководителят да изготви писмен документ (стратегия), който включва:

- > методите, които ще бъдат използвани в процеса на управлението на рисковете;
- > начините за документиране на процеса;
- > начина, по който ще се осъществява мониторинг на дейността по управление на рисковете;
- > реда за докладване;
- > отговорностите на лицата, които ще подпомагат ръководителя на организацията и ще координират процеса по управление на рисковете.

С този документ се запознават всички служители на организацията, а също и организациите, разпоредители с бюджетни кредити от по-ниска степен в системата на БАБХ.

Фази на процеса

Процесът по управление на риска може да бъде разделен на фази с оглед описание на действията, които се извършват при всяка една от тях и начина на документиране.

1. Идентифициране на риска

Идентифицирането на риска е първата фаза от процеса по управление на риска. Тя започва с подробен анализ на стратегическите и оперативните цели на организацията и свързаните с тях дейности и процеси.

На този етап се идентифицират събитията, застрашаващи постигането на целите на БАБХ или изпълнението на конкретната дейност/процес, свързана с тези цели. Необходимо е да се отдели сериозно внимание на основните рискове, с които се сблъсква БАБХ, Това са тези, за които съществува най-голяма вероятност да настъпят и с най-голямо потенциално влияние върху стратегическите и оперативни цели на организацията.

Идентифицирането на рисковете, които са свързани с постигането на определена стратегическа или оперативна цел може да бъде описано най-общо по следния начин:

- > анализ на основните дейности/процеси свързани с постигане на всяка една стратегическа или оперативна цел;
- > определяне на неблагоприятните събития (рискове), които могат да настъпят и да повлияят на определена дейност/процес.

Рискови области

Рискове могат да възникнат по различни причини и в резултат на промените в различни фактори. Някои от тях са сравнително лесно предвидими, а за други е необходим по-задълбочен анализ. Групирането на рисковете по области ще улесни идентифицирането на конкретните рискове. При въвеждането на стратегията за управление на риска на БАБХ следва да се посочат рисковите области

Обстоятелства, които могат да имат значение при идентифициране на рисковете

При идентифицирането на рисковете е необходимо да се вземат под внимание:

Всички отношения, които организацията има с външни за нея субекти - други организации, контрагенти по договори, граждани, медии и т.н. Рисковете, свързани с дейността на външни за организацията субекти, могат да повлияят върху дейността ѝ. Такива рискове основно са свързани с доставянето на стоки, услуги или дейности.

Факта, че част от целите на една организация се изпълняват от нейни подчинени структури (разпоредители с бюджетни кредити от по-ниска степен). В тези случаи настъпването на потенциално събитие с неблагоприятно влияние е възможно поради неуспеха на подчинената структура да изпълни отговорностите си. Тогава ЦУ на БАБХ, трябва да идентифицира потенциалните рискове, да ги обсъди с подчинените си разпоредители и да потърси подходящи мерки за контрол на риска. Това не означава, че ЦУ на БАБХ, следва да прегледа в цялост процедурите по управление на риска в подчинените си структури, нито да включи в собствения си риск-регистър рисковете, идентифицирани от тях. Достатъчно е да се постигне удовлетворение по отношение на онези ключови рискове, които биха могли да

повлияят върху постигане целите на организацията - ЦУ на БАБХ.

Възможността за възникване на рискове, свързани с изпълнението на нови проекти или дейност в рамките на осъществяваните. В тези случаи е необходимо да се обръща особено внимание на оценяване на рисковете и избора на подходящи контролни дейности

2. Анализ и оценка на идентифицираните рискове

Основната задача на този етап е рисковете да бъдат анализирани и оценени, за да могат да бъдат определени **съществените** рискове и да се вземе решение как да се контролират и какво въздействие трябва да бъде оказано върху тях – каква трябва да бъде реакцията на риска. Рисковете не могат да бъдат премахнати напълно, но могат да бъдат значително намалени чрез предприемане на подходящи действия. Необходимо е рисковете да се оценят чрез използване на два показателя – вероятност и влияние. Вероятността характеризира предполагаемата честота за настъпване на неблагоприятното събитие, а влиянието показва какви са последиците (въздействието) от настъпване на събитието за постигане целите на организацията и за изпълнението на дейностите ѝ. Съществени са рисковете, за които има висока вероятност да настъпят и имат високо влияние върху постигане целите на организацията. На тези рискове е необходимо да се обръща приоритетно внимание.

Ограничен брой рискове могат да бъдат количествено измерени (като финансовия риск), но повечето рискове (като риска за репутацията) могат да бъдат оценени само качествено (с преценяване).

Има различни методи за анализ и оценка на рисковете. Те включват „брейнсторминг“ (активно колективно обсъждане), изготвяне на чек лист и тогава разглеждане на всеки риск от чек листа, опита от предишни инциденти по отношение тяхната честота и влияние и обсъждане с други организации, които са изложени на подобен риск.

За да се подпомогнат при оценката на рисковете, повечето ръководители на организации използват двуизмерна скала, на която се отразяват вероятността от настъпването им и тяхното влияние. Скалата изглежда по следния начин:

ВЕРоятНОСТ	висока	жълто	червено	червено	 Ч ВИСОК РИСК	
	средна	зелено	жълто	червено		 Ж СРЕДЕН РИСК
	ниска	зелено	зелено	жълто		
		ниско	средно	високо		
		ВЛИЯНИЕ				

Когато разглеждаме вероятността, рисковете могат да се определят като високи,

средни и ниски. Подобно на това, когато разглеждаме влиянието, рисковете отново могат да се определят като високи, средни и ниски. При транспонирането им върху скалата рисковете, оценени като високи/високи и високи/средни при оценяването на вероятността и влиянието, ще попаднат в червената област. Те би трябвало да се смятат за съществени и да се управляват активно чрез предприемане на действия за намалението им, като приоритетно са обръща внимание на рисковете оценени като високи/високи. Трябва да се има предвид, че те не могат да бъдат елиминирани напълно.

Рисковете оценени като средни/средни или ниски/високи или високи/ниски попадат в жълтата област на скалата и са все още значителни рискове. Тези рискове трябва да се наблюдават отблизо, като се прилагат действия за контролирането им или за предотвратяване преминаването им в по-висока рискова категория. По преценка ръководителите могат да категоризират като съществени и рисковете, които са високи/ниски и ниски/високи (попадащи в жълтата област). Този подход ще е правилен тъй като, ако не се предприемат мерки и настъпят рискове с високо влияние, но с ниска вероятност това може да има значителни последици. В случай на ниско влияние и висока вероятност може сериозно да бъде нарушена ежедневната дейност.

Рисковете оценени като ниски/ниски или ниски/средни попадат в зелената област и могат да се смятат като ниско приоритетни и следователно рискове, които се „толерират“. Те трябва да се наблюдават или при предприемане на допълнителни действия да се има предвид, че разходите за осъществяване на контрол могат да надвишат ползата от намалението на риска.

3. Документиране

Необходимо е всяка основна дейност, свързана с управлението на рисковете, да бъде документирана. Чрез документиране на всеки риск и на всеки етап от процеса по управление на риска, включително описване на избраната подходяща реакция/действие и служителите, които отговарят за изпълнението на тези действия в определени срокове, се създават условия за редовен и систематичен преглед на процеса.

Документът, в който се описва процесът по управление на рисковете се нарича **риск-регистър**. Основната информация, която се отразява в регистъра, е:

- > идентифицираните съществени рискове за дейността на организацията;
- > оценката на тяхното влияние и вероятност;
- > предприетите действия (реакции на риска);
- > рисковете, които остават да съществуват след предприемане на описаните действия (**остатъчни рискове**) и тяхната оценка;
- > допълнителните действия за понижаване на остатъчните рискове;
- > срок за изпълнение на допълнителните действия и служителите, отговорни за тяхното изпълнение.

За представяне на дейността по документиране на процеса по управление на рисковете е използван следният примерен риск-регистър:

4. Реакция на рисковете

След като рисковете са били идентифицирани и са оценени вероятността и

влиятието им, ръководителят на организацията трябва да обмисли подходяща реакция. Предприемането на мерки и действия за реакция или отговор на идентифицираните и оценени рискове представлява много съществен етап от управлението на риска като цяло.

Видове реакция на риска

Възможни са следните варианти за реакция: ограничаване, прехвърляне, толериране и прекратяване на риска. При избора на подходящи действия (реакция) се взема предвид изискването разходите за тях да не надхвърлят очакваните ползи. Този избор зависи и от преценката на ръководителя на организацията за нивото на остатъчните рискове, които организацията може да приеме, без да се предприемат допълнителни действия. При въвеждането на стратегията за управление на риска на БАБХ следва да се посочат видовете реакции на риска.

Оценката на риска играе ключова роля при избора на подходяща реакция. Към един и същи риск могат да бъдат предприети действия, включващи комбинация от горепосочените реакции на риска. Това обстоятелство следва да се има предвид, когато се взема решение за избор на подходяща реакция на идентифицираните рискове. При последващ преглед на риск-регистъра определената реакция към даден риск може да се наложи да бъде променена.

4. Мониторинг и докладване

Осигуряването на ефективност на процеса по управление на рисковете изисква текущо и наблюдение (мониторинг) на всеки негов етап и периодично докладване на идентифицираните рискове и предприетите действия за тяхното намаляване (реакции). За осъществяване на систематично наблюдение ръководителят на организацията и служителите на ръководни длъжности преглеждат периодично (тримесечно/шестмесечно) целия риск-регистър. Определени рискове могат да бъдат преглеждани по-често, в зависимост от тяхната специфика или особена значимост. Някои съществени рискове могат да изискват и ежедневен преглед. При възникване на внезапни събития риск-регистърът може да се разглежда извънредно без да се чака редовния преглед.

За всички срещи на ръководителя на организацията и служителите на ръководни длъжности, провеждани във връзка с прегледа и актуализирането на риск-регистъра се изготвя протокол, който отразява взетите решения. Ръководителят на организацията, чиято отговорност е процесът по управление на риска, одобрява попълнения риск-регистър.

Целта на процеса по мониторинг и докладване е да наблюдава дали рисковия профил (вероятността и влиянието на идентифицираните рискове) се променя и да дава увереност на ръководителя на организацията, че процеса по управление на риска остава ефективен във времето и са предприети необходимите действия за намаляване на риска до приемливо за организацията ниво.

За успешното наблюдение и оценяване на процеса по управление на рисковете в организацията е необходимо да се разработят вътрешни правила/процедури, които да описват:

- > комуникацията и обмена на информация между всички нива и служители в организацията относно идентифицираните рискове;
- > реда и сроковете за извършване на регулярните прегледи на риск - регистъра;

- > реда и сроковете за докладване на всички значими рискове, предприетите действия и ефекта от тях, както и за нововъзникнали събития. Например за едни рискове срокът за докладване може да е на всеки три месеца, а за много-високи рискове - ежемесечно или дори ежедневно;
- > отговорните за изпълнението на необходимите действия структурни звена и служители.

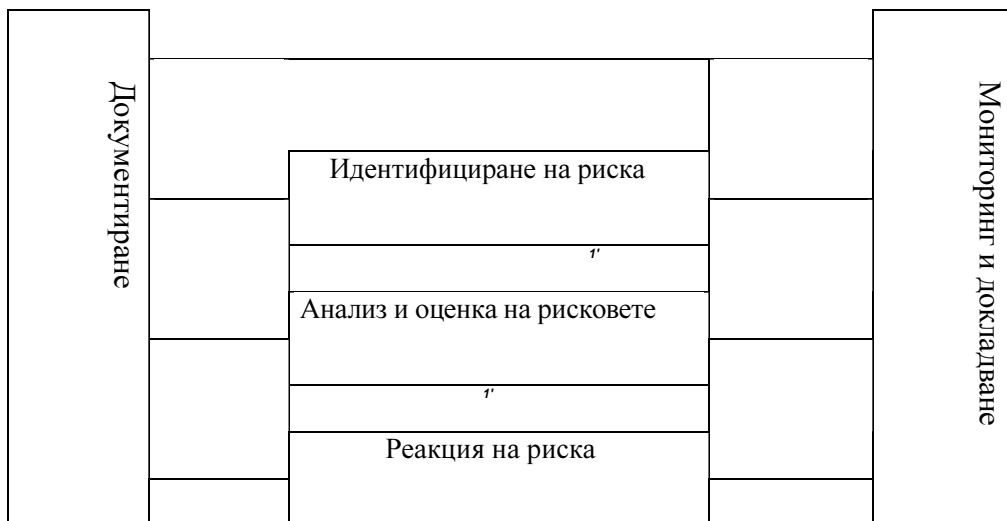
Тези правила и процедури са част от цялостната стратегия за управление на рисковете в организацията.

Изпълнителният директор на БАБХ може да изисква от отделните звена или от подчинените структури (разпоредители с бюджетни кредити от по-ниска степен), изготвянето на доклади за управлението на риска. Докладите съдържат данни за:

- > предприетите действия във връзка с процеса по управление на рисковете;
- > изпълнението на планираните действия, заложен в регистрите на рисковете, информация за ефективността им и в случай, че те не са били ефективни, анализ на причините за това;
- > настъпила ли е промяна в описаните в регистрите рискове;
- > нововъзникнали обстоятелства, които могат да предизвикат промяна в отразените в регистрите рискове;
- > компетентността на служителите по отношение управлението на рисковете (информация за преминали обучения)
- > спазени ли са срокове за изготвяне на докладите.

Въвеждането на процедурата за докладване е важно за случаите, когато разпоредителите от по-ниска степен или служителите на ръководни длъжности нямат правомощията да изберат подходящата реакция на риска или не разполагат с достатъчна информация за предприетите действия на по-високо ниво. Тогава изборът на реакция е отговорност на горестоящия разпоредител с бюджетни кредити и той трябва своевременно да бъде уведомен за рисковете и тяхната оценка, с оглед предприемане на действия от неговата компетентност.

Процесът по управление на риска може да бъде илюстриран със следната схема:

III. ПРИЛАГАНЕ НА НАСОКИТЕ

При изпълнението на дейностите по управление на риска ръководителите на организациите и служителите на ръководни длъжности могат да се нуждаят от допълнителна специализирана помощ. За целта те могат да бъдат подпомагани от отделен служител или от работна група. Тези служители имат единствено консултативни и координиращи функции, тяхната дейност е насочена към подобряване ефективността и ефикасността на управлението на рисковете, **без да носят управленската отговорност** за взетите в хода на този процес решения. Изборът на конкретен подход е от компетентността на съответния ръководител и зависи от:

- > състоянието на контролната среда (организационната структура, управленската философия, управлението на човешките ресурси, компетентността на персонала);
- > компетентността на ръководителя на организацията и служителите по отношение управлението на риска.

Определяне на служител, който координира процеса по управление на рисковете

Една от възможностите за подпомагане на ръководството е да бъде определен конкретен служител, на когото да се възложи координацията на процеса по управление на рисковете. Необходимо е този служител притежава експертни познания за:

- > структурата на организацията;
- > спецификата на дейността ѝ;
- > стратегическите и оперативни цели;
- > функционалните задължения на отделните структурни звена.

Служителят, на когото е възложена координацията на процеса по управление на риска работи заедно със служителите на ръководни длъжности на различните управленски нива в организацията като ги подпомага при идентифицирането, оценката и избора на подходяща реакция при управлението на риска. Всеки ръководител определя възможните рискове, свързани с осъществяваната дейност и въз основа на това, подпомаган от служителя, координиращ процеса в цялата организация, съставя риск - регистър.

При избора на подобен подход ръководителят на организацията определя:

- > периодичността на срещите между служителя, координиращ процеса по управление на риска и служителите на ръководни длъжности в организацията;
- > реда и начина за осъществяване на комуникацията помежду им;
- > документирането на взетите решения;
- > реда за докладване на ръководителя на организацията.

Служителят, координиращ процеса по управление на риска, напомня на ръководителите на различните йерархични нива за важността на процеса и за сроковете, в които трябва да бъдат докладвани състоянието на рисковете и ефекта от предприетите действия за тяхното намаляване.

Сформиране на работна група

Друга възможност е в процеса по управлението на рисковете ръководителя да бъде подпомаган от създадена за целта работна група.

Необходимо е съставът на работната група да бъде прецизно подбран. Участниците в работната група се избират не само с оглед конкретната длъжност, която заемат, но и с оглед техните лични качества и компетентност - познанията им по отношение на специфичните области на дейност, по отношение на самия процес по управление на риска и т.н. Съставът на работната група се утвърждава от ръководителя на организацията. Важно условие за успешната работа на работната група е точното определяне на отговорностите на всеки един от нейните членове, както и ясно описание на реда за комуникация помежду им и със служителите на ръководни длъжности. По този начин се гарантира адекватната реакция и оценка на работната група в случаите на промяна в обстоятелствата.

Работната група работи заедно със служителите на ръководни длъжности на различните управленски нива в организацията като ги подпомага при идентифицирането, оценката и избора на подходяща реакция при управлението на риска. Те проследяват добрите практики в процеса по управление на риска, поддържат връзка и обменят информация с организации или отделни структурни звена, в които този процес е значително напреднал; организират обучения за служителите, на които представя същността и ползите от процеса по управление на риска. По този начин съществено се подобрява ефективността и ефикасността на процеса.

Стъпки за прилагане

Тъй като управлението на риска е неразделна част от планирането и определянето на целите и годишните приоритети на организациите, препоръчваме идентифицирането на рисковете в бюджетните организации да се обвърже с бюджетната процедура за съответната година.

Има няколко съществени стъпки от ежегодната бюджетна процедура, при които е ключово да се идентифицират съществените рискове.

- > обсъждане на първоначалните варианти на тригодишната бюджетна прогноза и разходните тавани за този период;
- > анализиране на разчетите за развитието на политиките, програмите и инструментите за следващите три години;
- > представянето и обсъждането в Министерството на финансите на проектите на бюджетите за съответната година;
- > одобряване на законопроекта за държавния бюджет на съответната година от Министерския съвет;
- > приемането на закона за Държавния бюджет на съответната година от Народното събрание;
- > приемането на постановление на Министерския съвет за изпълнение на Държавния бюджет на съответната година.

Като съществен момент по отношение на риска може да се посочи и изготвянето на периодични отчети за изпълнението на бюджета за текущата година (месечни, тримесечни, шестмесечни и годишни). Препоръчително е заедно с отчитането на бюджета да се извършва:

- > преглед на риск - регистъра;
- > обсъждане на идентифицираните рискове;
- > ефективността на предприетите действия;
- > актуализация на риск - регистъра във връзка с целите на организацията за следващата година.

Идентифицирането на рисковете на посочените ключови етапи от ежегодната дейност на организациите подпомага процеса по управление на рисковете и дава възможност риск - регистърът на организацията да се поддържа в актуално състояние. От него следва да отпаднат тези рискове, които вече са овладени - снижени са до приемливо ниво и да се включат други съществени за планирания период рискове.

Изготвил:

/Д. Кузманова – гл. вътрешен одитор при ЦУ на БАБХ/

Съгласувал:

/М. Масларов – и.д. директор на дирекция „Вътрешен одит”

